

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K otázce uložení povinnosti náhradní výsadby v případě pokácení dřevin rostoucích mimo les

Podle zákona č. [114/1992](#) Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů může orgán ochrany přírody ve svém rozhodnutí o povolení kácení dřevin uložit žadateli přiměřenou náhradní výsadbu ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin. Současně může uložit následnou péči o dřeviny po nezbytně nutnou dobu, nejvýše však na dobu pěti let. Zároveň tento zákon stanoví, že Pokud orgán ochrany přírody neuloží provedení náhradní výsadby podle odstavce 1, je ten, kdo kácí dřeviny z důvodů výstavby a s povolením orgánu ochrany přírody povinen zaplatit odvod do rozpočtu obce, která jej použije na zlepšení životního prostředí. Ten, kdo kácel dřeviny protiprávně, je povinen zaplatit odvod do Státního fondu životního prostředí České republiky. Výši odvodů, podmínky pro jejich ukládání i případné prominutí stanoví zvláštní zákon.

Řezníček & Co.
Advokátní kancelář | Attorneys at Law

Zákon o ochraně přírody je tak podkladem, který sice upravuje nastíněnou problematiku náhradní výsadby a odvodů v případě kácení dřevin rostoucích mimo les, ovšem úprava zde není komplexní. Zákon o ochraně přírody totiž ohledně stanovení výše odvodů, resp. podmínek pro jejich ukládání a případné prominutí odkazuje na zvláštní právní předpis. Problémem však zůstává fakt, že onen zvláštní zákon doposud nebyl přijat a tento odkaz tak zůstává nadále slepým.

Faktická situace v případě dané problematiky je taková, že pokácením dřevin rostoucích mimo les vznikne v krajině ekologická újma. Pojem ekologické újmy je definován v ustanovení § 10 zákona č. [17/1992](#) Sb., o životním prostředí, v platném znění jako „ztráta nebo oslabení přirozených funkcí ekosystémů, vznikajících poškozením nebo narušením vnitřních vazeb a procesů v důsledku lidské činnosti“. Náprava ekologické újmy může spočívat buď v tzv. náhradním plnění, kterým je právě náhradní výsadba dle ustanovení § 9 odst. 2 zákona o ochraně přírody nebo ve finanční kompenzaci. Druhá ze zmiňovaných možností - finanční kompenzace, tj. odvod dle ustanovení § 9 odst. 3 zákona o ochraně přírody, ovšem vyžaduje onu speciální zákonnou úpravu, ke které za celou dobu existence zákona o ochraně přírody doposud nedošlo.

Náhradní výsadba tak v podstatě představuje jedinou možnost jak kompenzovat, byť třeba jen zčásti, provedené kácení. Lze ji uložit pouze jako součást rozhodnutí o povolení kácení dřevin, nikoliv dodatečně. Náhradní výsadba by měla být tzv. adekvátní. Nicméně kolik je to konkrétně dřevin, není žádným zvláštním zákonem stanoveno a k určení rozsahu náhradní výsadby se tak uplatňují nejrůznější metodiky. V praxi se nejčastěji používá systém, který říká, že za kácený strom je potřeba

jeden či dva nové vysadit.

Náhradní výsadba by neměla být především vnímána jako trest za kácení, kompenzuje se jí legálně vzniklá ekologická újma, a to na rozdíl od ukládání tzv. nápravných opatření podle § 86 odst. 2 zákona o ochraně přírody.

Náhradní výsadba se ukládá na pozemek žadatele, poté na pozemek obce, která vydává povolení ke kácení či eventuálně na pozemek jiného vlastníka, který k tomuto musí dát souhlas.

Odvozy ve smyslu ustanovení § 9 odst. 3 zákona o ochraně přírody jsou, jak již bylo zmíněno výše, dosud nenaplněným ustanovením zákona. Důvodem je, jak již bylo řečeno výše, že do současné doby neexistuje žádný zvláštní zákon, který by stanovil výši odvodů, podmínky pro jejich ukládání i případné prominutí. Proto nelze ukládat odvozy za kácení, ale pouze náhradní výsadbu. Zákonná formulace „orgán ochrany přírody může uložit náhradní výsadbu“ tak fakticky znamená, že ji uložit musí, a to dle dikce zákona, tzn. přiměřenou.

Povolení ke kácení dřevin ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody, jehož součástí je i uložení náhradní výsadby, vydané orgánem ochrany přírody, má formu správního rozhodnutí ve smyslu zákona č. [500/2004](#) Sb., správního řádu ve znění pozdějších předpisů. Jako takové tak musí být v souladu se zákonem. Uložení nepřiměřené náhradní výsadby tak může být zákonnou vadou rozhodnutí a může vést k jeho zrušení.

Navíc je potřeba, aby příslušný orgán při vydání svého rozhodnutí pamatoval na to, že z rozhodnutí musí být zřejmé, na jakých argumentech založil úvahu o přiměřenosti ukládané náhradní výsadby. Nedodržením tohoto požadavku by mohlo dojít k porušení správního řádu.

Mgr. Klára Bartušková,
advokátní koncipientka

[Řezníček & Co. s.r.o., advokátní kancelář](#)

U Černé věže 66/3
370 01 České Budějovice

Tel.: +420 386 323 247

Fax: +420 383 839 361

e-mail: recepce@akreznicek.cz

Další články:

- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Jak naložit s „oznámením“ přestupku soukromých osob? A je to vlastně oznámením ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?](#)
- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)